

સુપ્રભાતમ્
સુરેષા પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

સલામી સવારની..

સુપ્રીમે બાંધી મર્યાદા, આનંદીબેન આલે ક્યાંથી?
મીઠી તજરે થયા નેતા, બાકી ફૂલે-ફાલે ક્યાંથી?
હાલે છે બધું પોલીસના તાલે, કરે ભાંગભાંગ -
એ સ્વીકારી લે પેકેજ તો દૂકાન ચાલે ક્યાંથી?

આપણે તો ભૈ
અચ્છે દિ તો આપ્યા ભૈ
રોજ સરખા!
(દાદા-દિવસ-રાત સરખાં) (ભાગવત ભાંગરા ભંડાર)

શાંત જળમાં,
નાખીને પત્થર, એ
સર્જે વખત...
(દાદા-દિવસ-રાત સરખાં) (ભાગવત ભાંગરા ભંડાર)

દાઈકુ

સિંતન

પ્રભૂત કાર્યમલ્ય વા અગ્ર: કર્તુ મિચ્છતિ । સર્વરંભેણ તત્કાર્ય સિંહાદેકં પ્રચક્ષતે ॥
‘મનુષ્ય કોઈ પણ નાનાં-મોટાં કામ હાથમાં લે, કોઈ નાના-મોટા સંકલ્પ-નિયમો પોતે જ પોતાના મનથી કરે, તેમાં તેણે જ શરૂઆતથી અંત સુધી પોતાની સંપૂર્ણ સંકલ્પ-શક્તિ, બળને લગાડી દેવી જોઈએ અને અંત સુધી એમાં જ મંડ્યા-પડ્યા-લાગી રહેવું જોઈએ - (અર્થથી છોડી ન દેવાય) આ ગુણ આપણે (પ્રાણી) સિંહ પાસેથી શીખવો જોઈએ.’

કેટલાક લોકો આરંભે સુરા હોય છે નવી નવી યોજનાની જાહેરાતો કરે નવા બગીચા બનાવે જૂના ઉજ્જડ કરે, કોઈ જન્મદિન, લગ્નનિધિ, નવા વર્ષે વ્યસનના, ચાલવાના-કસરતના-યોગના-શરીર ઉતારવાના સંકલ્પ કરે પણ એક સમાહથી વધારે એનો અમલ થતો નથી. આવા દિવાવાળું માનસ ધરાવનારા કોઈ કામ પૂરું કરી શકતા નથી.

તમે જે કામ હાથમાં લ્યો એને નિયમિત નિયમ બનાવી કરો. એ કામ સ્વભાવ-દેવ-આદત થઈ જવી જોઈએ. સંકલ્પ શક્તિ અને મનોબળ વિનાનો માણસ સદાય દિવામાં જ હરાન થતા હોય છે. સિંહ જે શિકાર પાછળ પડે એને હાંસલ કરીને જ રહે છે.

- સુવિચાર**
- ‘સદ્ગુરુ’ વેદ સમાન છે, જે રોગને જ નહીં રોગીની પ્રકૃતિને જાણી તે પ્રમાણે ઉપાય સુઝાવે છે - અમૃતભિંદુ
  - જે ભગવાનને પ્રેમ કરે છે તે સાધુ છે... પરંતુ ભગવાન જેને પ્રેમ કરે છે તે સંત છે - જનકલ્યાણ
  - કયો શબ્દ, ક્યાં અને કેવી રીતે બોલાવે એ ધ્યાન રાખીએ તો શબ્દ મૂઠ મંત્ર બની જાય, સદ્ગુરુની કૃપાથી જ આવું જ્ઞાન મળે છે - અમૃતભિંદુ
  - બેદરકારી હંમેશા અજ્ઞાન કરતાં પણ વધારે નુકશાન પહોંચાડે છે - એસ. ભટ્ટાચાર્ય
  - જો તમે ઈશ્વરને હસાવવા માંગતા હોવ તો તમે તમારી ભવિષ્યની યોજનાઓ ઈશ્વરને જણાવજો - એન.જે. ગોલીબાર
  - ‘શાક’ એક માનસિક વિચાર છે, જો તમારું મગજ નહીં હારે તો તમારું શરીર ક્યારેય મહેનત કરવાની ના નહીં પાડે - સંત રોબિન (સંકલન : દીપક વી. ગાસરા)

બોધકથા

આપણે દાન-પુણ્ય-ત્યાગ કરીએ છીએ એમાં પણ સ્વાર્થ ડોકાયા કરતો હોય છે. કોટા-બેનર-તકતી-વરથોડો-વરસીદાન-પાછળ નામ અને નામના છૂપાયાં છે. દાન અને ત્યાગ ગુપ્ત-છાનુ-ચોન હોવું જોઈએ. એક અભજાપતિ શેઠ દાન-પુણ્ય કરી સંત પાસે આવ્યો અને કહ્યું, આપના કહેવા મુજબ હું સર્વસ્વ ત્યાગ કરીને આવ્યો છું. હવે મને દિક્ષા આપો!

સંત કહે, થોડો સમય આશ્રમમાં રહો. હું થોડા દિવસ નિરીક્ષણ કરીશ - પછી દિક્ષા આપીશ. શેઠ આશ્રમમાં રહેતા હતા છતાં જાડુ કાઢવું, વાસણ ઘસવું જેવા કામથી દૂર રહેતા. નળની લાઈનમાં પણ ‘શેઠ’ના પ્રમાણે નિયમ પાડતા નહીં. ઘૂસ મારીને પણ પાછી લઈ લેતા હતા.

ગુરુજીએ આ બધું જોયું. શેઠને મારીન કાઢી મૂક્યો. કહ્યું તે હજી ‘શિષ્ય’ની લાયકાત મેળવી નથી. શેઠ વનમાં તપ કરવા ચાલ્યા ગયો.

પોતાની ભૂલો સમજાઈ - આત્મનિરીક્ષણ દ્વારા આત્મજ્ઞાન થયું. ચહેરા પર દિવ્ય તેજ પથરાયું. ગુરુ આવ્યા - શિષ્યને જોઈ બધું પામી ગયા. એને ભેટી પડ્યા. હવે તે ત્યાગનો પણ ‘ત્યાગ’ કર્યો છે. ચાલ, મારી સાથે - આશ્રમમાં...

નેશનલ એગ્રીકલ્ચર રિસર્ચ મેનેજમેન્ટ અકાદમીનું મુખ્યાલય ક્યાં આવેલું છે?

કૃષિ જગત	વિવિધા
(૧) ૨૧મી જાન્યુઆરી ૨૦૦૪માં શરૂ કરવામાં આવેલ કિશાન કોલ સેન્ટરનું ઉદ્ઘાટન કોણે કર્યું હતું? (અ) ડૉ. અબ્દુલ કલામ (બ) અટલ બિહારી વાજપેયી (ક) લાલકૃષ્ણ અડવાણી (ડ) ડૉ. મનમોહનસિંહ	વિષય : આ સમાહમાં આપતા વિશ્વના વૈજ્ઞાનિકોના જન્મદિવસ ● ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૧૮૪૬ વ્હેલમીર કોપન : જર્મન વૈજ્ઞાનિક, ભૂસ્તર અને હવામાનશાસ્ત્રી, દુનિયાના હવામાનનું મેપીંગ કરનાર થોમસ ક્રોપ્ડર ચેમ્બરલીન : અમેરીકન જીઓલોજીસ્ટ, સુપરમંડળના ઉદ્ભવ પર પણ સંશોધન કરનાર એ.વી. હિલ : બ્રિટીશ સાયકોલોજીસ્ટ અને બાયોફીઝીસ્ટ, ૧૯૨૨માં નોબલ પ્રાઈઝ વિજેતા એડવર્ડ બોય : અમેરીકન સંશોધક, આધુનિક માઈક્રોસ્કોપ બનાવનાર, સંશોધક અને ઉદ્યોગપતિ સર માર્ટીન રીલે : ઈંગ્લીશ એસ્ટ્રોનોમર, દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધમાં રેડિયો એસ્ટ્રોનોમીના લીડર તરીકે કામ કર્યું વેલ્ડમાર કિમ્ફર્ટ : અમેરીકન સાયન્સ રાઈટર અને સાયન્સ મ્યુઝીયમ ડાયરેક્ટર પૉલ ઉરીચ વિલાર્ડ : ફ્રેન્ચ ભૌતિકશાસ્ત્રી અને રસાયણશાસ્ત્રી, ગેમા કિરણોના શોધક એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૨) દેશનો પ્રથમ રોબોટિક ડેરી પ્લાન્ટ ક્યા સ્થળે નાખવામાં આવેલ છે? (અ) ભાટ - ગુજરાત (બ) વિરાર - મુંબઈ (મહારાષ્ટ્ર) (ક) ચંડીગઢ - હરિયાણા (ડ) કાનપુર (ઉ.પ્ર.)	● ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૧૮૪૩ શોર્મસ ક્રોપ્ડર ચેમ્બરલીન : અમેરીકન જીઓલોજીસ્ટ, સુપરમંડળના ઉદ્ભવ પર પણ સંશોધન કરનાર એ.વી. હિલ : બ્રિટીશ સાયકોલોજીસ્ટ અને બાયોફીઝીસ્ટ, ૧૯૨૨માં નોબલ પ્રાઈઝ વિજેતા એડવર્ડ બોય : અમેરીકન સંશોધક, આધુનિક માઈક્રોસ્કોપ બનાવનાર, સંશોધક અને ઉદ્યોગપતિ સર માર્ટીન રીલે : ઈંગ્લીશ એસ્ટ્રોનોમર, દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધમાં રેડિયો એસ્ટ્રોનોમીના લીડર તરીકે કામ કર્યું વેલ્ડમાર કિમ્ફર્ટ : અમેરીકન સાયન્સ રાઈટર અને સાયન્સ મ્યુઝીયમ ડાયરેક્ટર પૉલ ઉરીચ વિલાર્ડ : ફ્રેન્ચ ભૌતિકશાસ્ત્રી અને રસાયણશાસ્ત્રી, ગેમા કિરણોના શોધક એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૩) વિદીકલ્ચર એટલે શું? (અ) દ્રાક્ષની ખેતી (બ) મલ્સ પાલન (ક) મરઘી પાલન (ડ) મધમાખી પાલન	● ૨૬ સપ્ટેમ્બર ૧૮૮૬ એડવર્ડ બોય : અમેરીકન સંશોધક, આધુનિક માઈક્રોસ્કોપ બનાવનાર, સંશોધક અને ઉદ્યોગપતિ સર માર્ટીન રીલે : ઈંગ્લીશ એસ્ટ્રોનોમર, દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધમાં રેડિયો એસ્ટ્રોનોમીના લીડર તરીકે કામ કર્યું વેલ્ડમાર કિમ્ફર્ટ : અમેરીકન સાયન્સ રાઈટર અને સાયન્સ મ્યુઝીયમ ડાયરેક્ટર પૉલ ઉરીચ વિલાર્ડ : ફ્રેન્ચ ભૌતિકશાસ્ત્રી અને રસાયણશાસ્ત્રી, ગેમા કિરણોના શોધક એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૪) કૃષિક્ષેત્રે સૌથી વધુ રાસાયણિક ખાતરનો ઉપયોગ કરતું રાજ્ય કયું? (અ) ગુજરાત (બ) મહારાષ્ટ્ર (ક) હરિયાણા (ડ) પંજાબ	● ૨૭ સપ્ટેમ્બર ૧૮૯૦ એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૫) નેશનલ એગ્રીકલ્ચર રિસર્ચ મેનેજમેન્ટ અકાદમીનું મુખ્યાલય ક્યાં આવેલું છે? (અ) ચંડીગઢ (બ) લખનૌ (ક) નાગપુર (ડ) હૈદરાબાદ	● ૨૮ સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૪ એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૬) રાષ્ટ્રીય કિસાન દિવસ કોની સ્મૃતિમાં ઉજવાય છે? (અ) જગ્ગા બાબુ (બ) લાલ બહાદુર શાસ્ત્રી (ક) ચૌધરી ચરણસિંહ (ડ) ડૉ. કુરિયન	● ૨૯ સપ્ટેમ્બર ૧૯૨૦ એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૭) ચંદ્રશેખર આઝાદ કૃષિ અને પ્રોલોગિકી યુનિ. ક્યાં આવેલ છે? (અ) લખનૌ (બ) કાનપુર (ક) ચંડીગઢ (ડ) નાગપુર	● ૩૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૩ એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૮) સેન્ટ્રલ ટોબેકો રિસર્ચ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ક્યાં આવેલ છે? (અ) આણંદ (ગુજ.) (બ) રાજમુંદરી (આંધ્ર) (ક) હૌશંગાબાદ (મ.પ્ર.) (ડ) હિસાર (હરિયાણા)	● ૩૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૫ એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૯) ભારતીય મસાલા અનુસંધાન સંસ્થાન ક્યાં આવેલ છે? (અ) કાલીકટ (કેરલ) (બ) પત્તુર (કર્ણાટક) (ક) ત્રિચરાપલ્લી (તમિલનાડુ) (ડ) જૂનાઘડ (ગુજરાત)	● ૧ ઓક્ટોબર ૧૯૧૫ એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર
(૧૦) ફૂલોની ખેતીનું વૈજ્ઞાનિક નામ શું છે? (અ) ટીસ્યુ કલ્ચર (બ) વર્મી કલ્ચર (ક) ફલોરી કલ્ચર (ડ) સેરી કલ્ચર	● ૧ ઓક્ટોબર ૧૯૦૪ એડવર્ડ હાબર્ટ થોમ્પસન : અમેરીકન આર્કિઓલોજીસ્ટ, ‘મયાન સંસ્કૃતિ’ના સંશોધન પાછળ ૪૦ વર્ષ કામ કર્યું પિયર ડેનીલ મિચેર : બ્રિટીશ કેમીસ્ટ, એપીપી કઈ રીતે એટીપીમાં ફેરવાય આ શોધ માટે ૧૯૦૮માં નોબલ પ્રાઈઝ મેળવ્યું જહોન. એચ. ગોબ્સન, અમેરીકન સર્જન, કૃત્રિમ હાર્ટ, લગ્ન મશીનના શોધક ઈરપીંગ બી. કહાન : અમેરીકન સંશોધક, ‘ટેલિપ્રોસ્ટર’ના શોધક સર નેવીલ એફ મોઝ : ઈંગ્લીશ ભૌતિકશાસ્ત્રી ‘સેમી કન્ડક્ટર’ની પ્રોપર્ટીના સંશોધક માટે ૧૯૦૭માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું જેરોમ બ્લુનર : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ, પુખ્તવયના બાળકો પરની યાદશક્તિ પર સંશોધન કરનાર ઓટ્ટો રોબર્ટ ફીસ : ન્યુક્લિયર ભૌતિકશાસ્ત્રી, ‘ન્યુટ્રોન - બોમ્બાર્ડ’ પર સંશોધન કરનાર

પજાનો
અનિલ પટેલ

ગત સપ્તાહના સવાલો જવાબ

સવાલ - શ્રીલંકાના હાલના વડાપ્રધાન કોણ છે?

જવાબ : રાનીલ શ્રીયાન વિક્રમસિંઘે

સાચા ઉત્તર આપનાર પત્રિકાઓ

(૧) ઋષિત રાવલ : સે-૩ડી, ૧ ૨ ૨/૨/૨
(૨) નરુભાઈ દરજી : પેથાપુર
(૩) મૂળજીભાઈ પરમાર ‘દલિ’ - સે-૭

આ સપ્તાહનો સવાલ (જવાબ એક સપ્તાહમાં મોકલો)

ભારતીય વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ મુલાકાત લીધેલ દેશ

આયર્લેન્ડના વડાપ્રધાન કોણ છે?

‘ગાંધીનગર સમાચાર’ - પજાનો વિભાગ

લોક નં. ૬૮૪/૧, સેક્ટર-૮ ગાંધીનગર

સાચા જવાબો

૬ (b) ૬ (d) ૬ (e) ૬ (f) ૬ (g) ૬ (h) ૬ (i) ૬ (j) ૬ (k) ૬ (l) ૬ (m) ૬ (n) ૬ (o) ૬ (p) ૬ (q) ૬ (r) ૬ (s) ૬ (t) ૬ (u) ૬ (v) ૬ (w) ૬ (x) ૬ (y) ૬ (z) ૬ (aa) ૬ (ab) ૬ (ac) ૬ (ad) ૬ (ae) ૬ (af) ૬ (ag) ૬ (ah) ૬ (ai) ૬ (aj) ૬ (ak) ૬ (al) ૬ (am) ૬ (an) ૬ (ao) ૬ (ap) ૬ (aq) ૬ (ar) ૬ (as) ૬ (at) ૬ (au) ૬ (av) ૬ (aw) ૬ (ax) ૬ (ay) ૬ (az) ૬ (ba) ૬ (bb) ૬ (bc) ૬ (bd) ૬ (be) ૬ (bf) ૬ (bg) ૬ (bh) ૬ (bi) ૬ (bj) ૬ (bk) ૬ (bl) ૬ (bm) ૬ (bn) ૬ (bo) ૬ (bp) ૬ (bq) ૬ (br) ૬ (bs) ૬ (bt) ૬ (bu) ૬ (bv) ૬ (bw) ૬ (bx) ૬ (by) ૬ (bz) ૬ (ca) ૬ (cb) ૬ (cc) ૬ (cd) ૬ (ce) ૬ (cf) ૬ (cg) ૬ (ch) ૬ (ci) ૬ (cj) ૬ (ck) ૬ (cl) ૬ (cm) ૬ (cn) ૬ (co) ૬ (cp) ૬ (cq) ૬ (cr) ૬ (cs) ૬ (ct) ૬ (cu) ૬ (cv) ૬ (cw) ૬ (cx) ૬ (cy) ૬ (cz) ૬ (da) ૬ (db) ૬ (dc) ૬ (dd) ૬ (de) ૬ (df) ૬ (dg) ૬ (dh) ૬ (di) ૬ (dj) ૬ (dk) ૬ (dl) ૬ (dm) ૬ (dn) ૬ (do) ૬ (dp) ૬ (dq) ૬ (dr) ૬ (ds) ૬ (dt) ૬ (du) ૬ (dv) ૬ (dw) ૬ (dx) ૬ (dy) ૬ (dz) ૬ (ea) ૬ (eb) ૬ (ec) ૬ (ed) ૬ (ee) ૬ (ef) ૬ (eg) ૬ (eh) ૬ (ei) ૬ (ej) ૬ (ek) ૬ (el) ૬ (em) ૬ (en) ૬ (eo) ૬ (ep) ૬ (eq) ૬ (er) ૬ (es) ૬ (et) ૬ (eu) ૬ (ev) ૬ (ew) ૬ (ex) ૬ (ey) ૬ (ez) ૬ (fa) ૬ (fb) ૬ (fc) ૬ (fd) ૬ (fe) ૬ (ff) ૬ (fg) ૬ (fh) ૬ (fi) ૬ (fj) ૬ (fk) ૬ (fl) ૬ (fm) ૬ (fn) ૬ (fo) ૬ (fp) ૬ (fq) ૬ (fr) ૬ (fs) ૬ (ft) ૬ (fu) ૬ (fv) ૬ (fw) ૬ (fx) ૬ (fy) ૬ (fz) ૬ (ga) ૬ (gb) ૬ (gc) ૬ (gd) ૬ (ge) ૬ (gf) ૬ (gg) ૬ (gh) ૬ (gi) ૬ (gj) ૬ (gk) ૬ (gl) ૬ (gm) ૬ (gn) ૬ (go) ૬ (gp) ૬ (gq) ૬ (gr) ૬ (gs) ૬ (gt) ૬ (gu) ૬ (gv) ૬ (gw) ૬ (gx) ૬ (gy) ૬ (gz) ૬ (ha) ૬ (hb) ૬ (hc) ૬ (hd) ૬ (he) ૬ (hf) ૬ (hg) ૬ (hh) ૬ (hi) ૬ (hj) ૬ (hk) ૬ (hl) ૬ (hm) ૬ (hn) ૬ (ho) ૬ (hp) ૬ (hq) ૬ (hr) ૬ (hs) ૬ (ht) ૬ (hu) ૬ (hv) ૬ (hw) ૬ (hx) ૬ (hy) ૬ (hz) ૬ (ia) ૬ (ib) ૬ (ic) ૬ (id) ૬ (ie) ૬ (if) ૬ (ig) ૬ (ih) ૬ (ii) ૬ (ij) ૬ (ik) ૬ (il) ૬ (im) ૬ (in) ૬ (io) ૬ (ip) ૬ (iq) ૬ (ir) ૬ (is) ૬ (it) ૬ (iu) ૬ (iv) ૬ (iw) ૬ (ix) ૬ (iy) ૬ (iz) ૬ (ja) ૬ (jb) ૬ (jc) ૬ (jd) ૬ (je) ૬ (jf) ૬ (jg) ૬ (jh) ૬ (ji) ૬ (jj) ૬ (jk) ૬ (jl) ૬ (jm) ૬ (jn) ૬ (jo) ૬ (jp) ૬ (jq) ૬ (jr) ૬ (js) ૬ (jt) ૬ (ju) ૬ (jv) ૬ (jw) ૬ (jx) ૬ (jy) ૬ (jz) ૬ (ka) ૬ (kb) ૬ (kc) ૬ (kd) ૬ (ke) ૬ (kf) ૬ (kg) ૬ (kh) ૬ (ki) ૬ (kj) ૬ (kl) ૬ (km) ૬ (kn) ૬ (ko) ૬ (kp) ૬ (kq) ૬ (kr) ૬ (ks) ૬ (kt) ૬ (ku) ૬ (kv) ૬ (kw) ૬ (kx) ૬ (ky) ૬ (kz) ૬ (la) ૬ (lb) ૬ (lc) ૬ (ld) ૬ (le) ૬ (lf) ૬ (lg) ૬ (lh) ૬ (li) ૬ (lj) ૬ (lk) ૬ (lm) ૬ (ln) ૬ (lo) ૬ (lp) ૬ (lq) ૬ (lr) ૬ (ls) ૬ (lt) ૬ (lu) ૬ (lv) ૬ (lw) ૬ (lx) ૬ (ly) ૬ (lz) ૬ (ma) ૬ (mb) ૬ (mc) ૬ (md) ૬ (me) ૬ (mf) ૬ (mg) ૬ (mh) ૬ (mi) ૬ (mj) ૬ (mk) ૬ (ml) ૬ (mm) ૬ (mn) ૬ (mo) ૬ (mp) ૬ (mq) ૬ (mr) ૬ (ms) ૬ (mt) ૬ (mu) ૬ (mv) ૬ (mw) ૬ (mx) ૬ (my) ૬ (mz) ૬ (na) ૬ (nb) ૬ (nc) ૬ (nd) ૬ (ne) ૬ (nf) ૬ (ng) ૬ (nh) ૬ (ni) ૬ (nj) ૬ (nk) ૬ (nl) ૬ (nm) ૬ (no) ૬ (np) ૬ (nq) ૬ (nr) ૬ (ns) ૬ (nt) ૬ (nu) ૬ (nv) ૬ (nw) ૬ (nx) ૬ (ny) ૬ (nz) ૬ (oa) ૬ (ob) ૬ (oc) ૬ (od) ૬ (oe) ૬ (of) ૬ (og) ૬ (oh) ૬ (oi) ૬ (oj) ૬ (ok) ૬ (ol) ૬ (om) ૬ (on) ૬ (oo) ૬ (op) ૬ (oq) ૬ (or) ૬ (os) ૬ (ot) ૬ (ou) ૬ (ov) ૬ (ow) ૬ (ox) ૬ (oy) ૬ (